

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Η Ελληνική Επανάσταση ή Επανάσταση του 1821 ήταν μια ένοπλη εξέγερση που διεξήγαγαν επαναστατημένοι Έλληνες εναντίον του οθωμανικού στρατού για να ανατιναχθεί η οθωμανική κυριαρχία κι να φτιαχτεί ένα νέο ελεύθερο κράτος.

Η αφύπνιση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων εντοπίζεται κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, περί τον 13ο έως 15ο αιώνα, αλλά οι απαρχές του ελληνικού εθνικού κινήματος που οδήγησε στην Επανάσταση εμφανίζονται πολλούς αιώνες αργότερα, στην ώριμη φάση του νεοελληνικού Διαφωτισμού το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα. Την περίοδο αυτή, η διάδοση της παιδείας συνοδεύτηκε με τη διάδοση -αρχικά μεταξύ των Ελλήνων που ζούσαν στις παροικίες της Δυτικής Ευρώπης.

Τον Φεβρουάριο του 1821 ο αρχηγός της Εταιρείας, Αλέξανδρος Υψηλάντης, εισέβαλε στη Μολδοβλαχία, ενώ τον επόμενο μήνα οι Φιλικοί δημιούργησαν επαναστατικές εστίες από τη Μακεδονία ως την Κρήτη. Οι επαναστάτες αφορίστηκαν από τη σύνοδο του Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, αλλά οι οθωμανικές αρχές προχώρησαν σε σφαγές αμάχων και εκτελέσεις προυχόντων, συμπεριλαμβανομένου του Πατριάρχη Γρηγορίου Ε'. Η εκστρατεία του Υψηλάντη απέτυχε και σε σύντομο χρονικό διάστημα τα οθωμανικά στρατεύματα έσβησαν τις περισσότερες από τις επαναστατικές εστίες της ηπειρωτικής Ελλάδας, όμως οι επαναστάτες κατάφεραν να υπερισχύσουν στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και σε πολλά νησιά του Αιγαίου.

στις 17 Μαρτίου οι Μανιάτες οπλαρχηγοί συνεννοήθηκαν να κινηθούν ενωμένοι κατά των Τούρκων, σε τελετή που έγινε στην Αρεόπολη Λακωνίας με Δοξολογία στον ιερό ναό "ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ". Στις 23 Μαρτίου Μανιάτες και άλλοι οπλαρχηγοί κατέλαβαν αναίμακτα την Καλαμάτα τελέστηκε δοξολογία στο ναό των Αγίων Αποστόλων και μετά τη δοξολογία, συγκροτήθηκε επαναστατική επιτροπή.

α επόμενα δύο χρόνια οι Έλληνες εκμεταλλευόμενοι την αδυναμία των Οθωμανών να επικεντρωθούν στην επανάσταση λόγω των πολλαπλών ανοιχτών μετώπων που είχαν (με το κυριότερο μέρος του στρατού να πολεμάει τους Πέρσες στα βάθη της Μικράς Ασίας) νίκησαν τις στρατιές που έστειλε εναντίον τους ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β'.

Οι οθωμανικές δυνάμεις με τη συνδρομή του Ιμπραήμ πασά της Αιγύπτου κατάφεραν να περιορίσουν σημαντικά την επανάσταση, αλλά η πτώση του Μεσολογγίου, το 1826, σε συνδυασμό με το κίνημα του Φιλελληνισμού, συνέβαλαν στη μεταβολή της διπλωματικής στάσης των ευρωπαϊκών Μεγάλων Δυνάμεων, που είχαν αντιμετωπίσει με δυσαρέσκεια το ξέσπασμα της επανάστασης. Η διπλωματική ανάμιξη της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας και η ένοπλη παρέμβασή τους με τη ναυμαχία του Ναυαρίνου, τη γαλλική εκστρατεία του Μοριά και το ρωσοτουρκικό πόλεμο συνέβαλαν στην επιτυχή έκβαση του

αγώνα των Ελλήνων, αναγκάζοντας την Πύλη να αποσύρει τις δυνάμεις της αρχικά από την Πελοπόννησο και έπειτα από τη Στερεά Ελλάδα.

Το 1827 επιλέχτηκε ως πρώτος Κυβερνήτης της Ελληνικής Πολιτείας ο Ιωάννης Καποδίστριας, που ως τη δολοφονία του το 1831 ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση στο εσωτερικό και την προώθηση των ελληνικών θέσεων στο εξωτερικό. Από το 1827 και εξής συνομολογήθηκε μια σειρά συνθηκών και τελικά η ελληνική ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε το 1830 με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου. Τα σύνορα του νέου κράτους οριστικοποιήθηκαν το 1832 στη γραμμή Αμβρακικού-Παγασητικού και αναγνωρίστηκαν τον ίδιο χρόνο με τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης. Μετά από χίλιες μάχες και μεγάλες ανθρώπινες απώλειες, το κράτος που προέκυψε ήταν περιορισμένο εδαφικά δίχως να περιλαμβάνει όλα τα εδάφη που κατοικούνταν από ελληνικούς πληθυσμούς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Το 1814 τρεις ριζοσπάστες έμποροι μεσαίας οικονομικής εμβέλειας, ο Νικόλαος Σκουφάς, ο Αθανάσιος Τσακάλωφ και ο Εμμανουήλ Ξάνθος, ίδρυσαν στην Οδησό της Ρωσίας τη Φιλική Εταιρεία, μια μυστική και παράνομη οργάνωση στα πρότυπα των μασονικών στοών, που είχε ως στόχο τη συγκέντρωση πόρων και τη

δημιουργία δομών για την κήρυξη επανάστασης για την ίδρυση ανεξάρτητου εθνικού κράτους.

Το εθνικοαπελευθερωτικό εγχείρημα είχε να αντιμετωπίσει το ότι η Εκκλησία και οι τοπικές ηγετικές ομάδες του ελληνικού κόσμου, οι Φαναριώτες, οι αρματολοί και οι προεστοί, ήταν ενταγμένες στο οθωμανικό σύστημα εξουσίας, ενώ οι μη εγγράμματες μάζες δε συμμερίζονταν τις εθνικές ιδέες των διανοούμενων της διασποράς. Τα πρώτα δύο χρόνια από την ίδρυσή της το έργο της Εταιρείας ήταν στάσιμο και λίγα μόνο μέλη προστέθηκαν στην οργάνωση,

Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Τον Οκτώβριο του 1820 βρέθηκε στο Ισμαήλι της Βεσσαραβίας, όπου μετά από διαβουλεύσεις της Αρχής, καταστρώθηκε το σχέδιο της εξέγερσης, κέντρο της οποίας θα ήταν η Πελοπόννησος. Το «Σχέδιον Γενικόν» των Φιλικών πρόβλεπε λαϊκή εξέγερση στην Κωνσταντινούπολη και πυρπόληση του οθωμανικού στόλου, μετάβαση του Υψηλάντη στη Μάνη και εξέγερση στις παραδουνάβιες ηγεμονίες, για λόγους αντιπερισπασμού. Υπήρχε ακόμη πρόβλεψη για συμμαχία με Σέρβους και Βουλγάρους. Για την εφαρμογή της απόφασης και την προετοιμασία της καθόδου του Υψηλάντη στάλθηκε στην Πελοπόννησο ο αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαίος, γνωστός και ως Παπαφλέσσας, και υπεύθυνος μαζί με τον Αναγνωσταρά για την Μεσσηνία.

Στις 24 Δεκεμβρίου 1820 εκστράτευσε από την Τριπολιτσά εναντίον του Αλή πασά στα Ιωάννινα, ο Χουρσίτ Μεχμέτ Πασάς του Μοριά και μειώθηκαν σημαντικά οι αξιόμαχες τουρκικές στρατιωτικές δυνάμεις στην περιοχή. Στις 6 Ιανουαρίου πέρασε στο Μοριά από την Ζάκυνθο, ειδοποιημένος από τους Φιλικούς ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Στις 26 Ιανουαρίου έγινε στη Βοστίτσα (Αίγιο) η Συνέλευση της Βοστίτσας, στην οποία συμμετείχαν επίσημοι αντιπρόσωποι των προεστών της Πάτρας και των Καλαβρύτων, τρεις ιεράρχες (δεσπότες) μεταξύ των οποίων ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, διάφοροι προεστοί, αρχιερείς και καπεταναίοι από όλη την Πελοπόννησο και ο Παπαφλέσσας.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ

Την 1 Μαρτίου ξεκίνησε από την Κωνσταντινούπολη με προορισμό τη Μάνη, μετά από ενέργειες του Φιλικού Ξάνθου, ένα πλοίο φορτωμένο με όπλα και προκηρύξεις για την εξέγερση. Το πλοίο αυτό κατέπλευσε περί τα μέσα Μαρτίου κρυφά στο Λιμάνι Οιτύλου, ή κατ' άλλους στις Κιτριές Μεσσηνίας απ' όπου και παρελήφθη

ασφαλώς το φορτίο του. Η δε είδηση της εξέγερσης στη Μολδοβλαχία είχε ήδη προηγηθεί. Από το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου όλη η ανατολική Μάνη είχε τεθεί σε εμπόλεμη κατάσταση, όπως αυτό μαρτυρείται από σχετικό έγγραφο του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη με ημερομηνία 11 Μαρτίου 1821.

Ο Φωτάκος αναφέρει ότι οι Έλληνες που κατέρχονταν στην Ελλάδα από τη Ρωσία και την Κωνσταντινούπολη διέδιδαν ως ημέρα έναρξης της επανάστασης την 25 Μαρτίου.

Στα μέσα Μαρτίου 1821 ο Παπαφλέσσας είχε ολοκληρώσει τον κύκλο των περιουσιών του στην Πελοπόννησο και βρισκόταν μαζί με τον Αναγνωσταρά στη Μεσσηνία, περιοχή για την οποία είχε ταχθεί υπεύθυνος από την Φιλική Εταιρεία. Ο Κολοκοτρώνης ήταν επίσης στο χώρο ευθύνης του, τη Μάνη. Ο Οδυσσεάς Ανδρούτσος ήταν κρυμμένος στην Πάτρα, έτοιμος να αναλάβει δράση. Άλλοι Φιλικοί ήταν σε διάφορους χώρους ευθύνης ο καθένας. Παρά τις αμφιβολίες των προεστών, το κλίμα στην Πελοπόννησο ήταν έντονα επαναστατικό.

Στη Μάνη η επανάσταση κινητοποιήθηκε από τους Κολοκοτρώνη, Παπαφλέσσα, Νικηταρά και Κεφάλαια. Ο Κολοκοτρώνης έφτασε εκεί τις 6 Ιανουαρίου και ετοίμαζε τον ξεσηκωμό της Μάνης, πρώτης απ' όλες τις περιοχές της Πελοποννήσου ώστε να δώσει το παράδειγμα, για την 25 Μαρτίου. Φιλοξενήθηκε από τον πατρικό του φίλο Παναγιώτη Μούρτζινο και μέχρι στις 22 Μαρτίου φρόντιζε για κατάπαυση των αντιζηλιών που υπήρχαν ανάμεσα στις οικογένειες τοπικών προυχόντων. Μετά έστειλε ανθρώπους σε διάφορες επαρχίες της Πελοποννήσου με την ειδοποίηση "την ημέρα του Ευαγγελισμού να είναι έτοιμοι, και κάθε επαρχία να κινηθεί εναντίον

των Τούρκων των τοπικών, και να τους πολιορκήσουν εις τα διάφορα φρούρια". Εξοπλίστηκαν 2.000 Μανιάτες και Μεσσήνιοι με πολεμοφόδια που είχαν σταλεί από τους Φιλικούς της Σμύρνης και είχαν φτάσει εκεί με καράβια. Αυτές οι κινήσεις προκαλούσαν τις υποψίες των Τούρκων κάνοντας τους Μανιάτες να κινηθούν ενωρίτερα. Στις 23 Μαρτίου απελευθερώθηκε η Καλαμάτα. Στις 24 Μαρτίου μαζεύτηκαν στα περίχωρα της Καλαμάτας γύρω στους 5.000 Έλληνες για να πάρουν την ευλογία της Εκκλησίας και την ίδια μέρα ξεσηκώθηκε η Φωκίδα στη Ρούμελη.

ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ

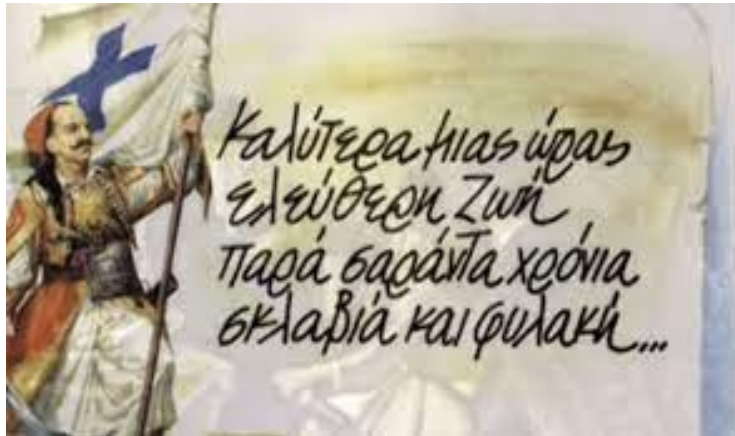
Η πρώτη στρατιωτική αντίδραση από τους Οθωμανούς στις ειδήσεις για εξέγερση των Ελλήνων ήρθε από τον Γιουσούφ πασά Σέρεζλη (από τις Σέρρες). Βρισκόταν με στρατό στο Βραχώρι (Αγρίνιο) καθ' οδόν προς την Εύβοια όταν έμαθε για την πολιορκία της Πάτρας. Διεκπεραιώθηκε μέσω Ρίου στην Πελοπόννησο στις 3 Απριλίου, έκαψε την Πάτρα, αιφνιδίασε και διάλυσε τους πολιορκητές του φρουρίου της και εγκαταστάθηκε εκεί. Το φρούριο (ακρόπολη) της Πάτρας και τα γειτονικά φρούρια του Μοριά (Ρίο) και της Ρούμελης (Αντίρριο) θα μείνουν στα χέρια των Οθωμανών σε όλη τη διάρκεια του πολέμου, δίνοντας στα τουρκικά στρατεύματα μια σημαντική δίοδο πρόσβασης προς τα ενδότερα της Πελοποννήσου.

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Το Μάιο με πρωτοβουλία της Μεσσηνιακής γερουσίας συγκλήθηκε παμπελοποννησιακή συνέλευση στην Μονή των Καλτεζών, υπό την προεδρία του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη. Συμμετείχαν ισχυροί προύχοντες ή αντιπρόσωποί τους, ιεράρχες και λίγοι στρατιωτικοί και Φιλικοί. Προσκλήσεις στάλθηκαν και στα τρία ναυτικά νησιά τα οποία όμως δεν συμμετείχαν. Με ανακοίνωσή της στις 26 Μαΐου, συστάθηκε η Πελοποννησιακή Γερουσία, στην οποία περιήλθαν όλες οι εξουσίες και η ευθύνη της διεύθυνσης των επαναστατικών πραγμάτων για όλη την Πελοπόννησο.

Μέλη της Γερουσίας αυτής ήταν αντιπρόσωποι από όλα τα μεγάλα προυχοντικά τζάκια της Πελοποννήσου, ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Πετρόμπεης Μαυρομιχάλης και γραμματέας ο Ρήγας Παλαμής. Επρόκειτο για μια εσπευσμένη αλλά συντονισμένη ενέργεια των ισχυρών να αντιπαρατεθούν στην εξουσία του Δημήτριου Υψηλάντη, που αναμενόταν να φτάσει στην Πελοπόννησο. Μέχρι την άφιξή του η Γερουσία αυτή έκανε εκλογές επαρχιακών και κοινοτικών αντιπροσώπων και προκήρυξε γενική επιστράτευση.

Τον Ιανουάριο του 1822 η πρώτη εθνοσυνέλευση στην Επίδαυρο ανακήρυξε την ανεξαρτησία της Ελλάδας από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η ανακήρυξη αυτή επισφραγίστηκε μετά τις αξιοσημείωτες νίκες των μαχόμενων Ελλήνων, σε στεριά και θάλασσα.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΑΦΙΕΡΩΣΑΤΕ. ΑΥΤΗ Η ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΦΤΙΑΧΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΟΥΡΓΙΕΖΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ, ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α5 (3^ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΧΑΛΚΙΔΑΣ).

ΟΙ ΠΗΓΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΣΗΜΕΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΘΗΚΑΜΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 ΕΙΝΑΙ Η WIKIPEDIA (wikipedia.org)ΕΝΩ ΟΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΕΙΔΑΜΕ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ SITE www.1821.gr/epanastasi.